

BEÜSTÖ: GELENCSEI SZÁMOK

BEÜSTÉS IDEJE: 1570.

TART.: RÉGI ROVÁSÍRÁSOK ÉS HÉBEK ÍRÁSOK

2 lap

FÖLDRAJZI MUTATÓ: KAPOSMÉNTE

SZAKMUTATÓ: XXVII

PAPÍRIPARI VÁLLALAT

KISKUNHALASI GYÁRA

LELTÁRŰS

ÁTVEETVE AZ EGYSÉGES LTK. 3772-es TETELÉRŐL

Régi sorsírás és a Héber írás.

A száradfordulón egyes falusi körtemetőben lévő fejfákön levő héberfeliratot sorsírásnak nevezték a falusipecsi. pflötte, és Mosdós községében, amely téves alapon történt.

A folyóeri november elején általam küntattam és részemről megoldódott a téves felfogás egy 80 éves értekezés adatközlő nyomán. Az I világháború előtt Gyöllen voltak zsidóvalakid Gyöllen úgy mint Somogyzil, Szakas, Tsal Mosdós Sásd, Dombóvár községekben is. Mosdósön imaházunk is volt és külön álló kimondottan zsidótemető is volt a hegyalján a körtemetőtől kb 3 kere.

A közeli községek zsidóvalakait ide hozták eltemetni. a módosabbakat, azonban a szegényebbeket a helybeli körtemetőbe hantolták el.

Ilyen körülmények közt a gyöllői temetőbe hazán héber feliratu talbasfejfa került Széidl Karoly esperes plebanos engedéljével. mert azok köze tartozott, aki ezt megengedte, mondván ők is emberek a Mózes törvénye minket is int. és ha más olyan szegény szatócs kereskedő és nem bírja költéséjekkel, hogy a fekereti temetőbe hesszék öröknyugalomra, akkor ő ad neki nyugvó helyet. Azonban sírül a kerítés melle belül

A szárad elején még sok olyan katolikuspap volt, aki ezt nem engedte meg. a másvallásfelekeretűeknek villamsújtottakat, dögilkosokat. és olyan volt bünyözöt aki embert ölt és a bűnteteit letöltötte és mintoreget. nem engedte a körtemetőbe temetni hanem ifeneket a temető sánca kivül. Széidl Karoly ifeneket a körtemetőbe engedte elhantolni. mondván

Az én plebanusi temetőmbe ifeneknek jnt hely. az én temetőm külvárkába még nem került senki

Abban az időben a koporsót a helybeli asztalosok csináltatták és a fejfákat is. A héber fejfák feliratait nem vállalta azt mondván nem is rá utasítottam. és így a feliratot a faragó pásztorvité rá papírral másoltam

A Göllei adatkörlo szerint az utolsó héber feliratú fejfa 1937-ben kochadt ki amef tabba, rendszerű fejfa volt is csak a felüsi parasztság nevére (héber) zsidóvá is
nak A mondosi héber temető.

YH a sírfeliratok köbe véve kerültek ki ugyan is itt is volt pár fejfa is

Mondosion voltak Magyar feliratú héber sírfeliratok ez kevesebb volt mint a héber

Az I világháború végein egyes kripták felnyitottak a sírrablók ugyancsak a II ik háború idején is A kölapokat félre tették is a nem kriptás sírok-rol ledöntötték is földülttük az egyes temetőt is is elborzítottak is a sírkövek túlnyomó- részben fekvésnek.

Már régóta nem látogatják ezt a temetőt. YH is mondta, hogy zsidóvá is ma már Héber vag zsidóvá isnak nevezik.

Adatkörlo: Berta János fodrász nyd. is fényképezte Gölle 1897-beli írtalmes ember. Jar Feberer Mondos. 77 éves Tsitay nyd.

Gyenesi Sándor néprk.

Gombóváros 1977 XII. 5-én

Az ist került teredei a dolgozatomban mert én megjövődés nélkül felvettem, azt amit az adatkörloktől hallottam

Gyenesi